HOMILIA
SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI
CLEMENTIS XI.
PONT. MAX.
HABITA
IN DOMINICA RESURRECTIONIS
CHRISTI DOMINI
Inter Miſſarum Solemnia
IN BASILICA PRINCIPIS APOSTOLORUM
ANNO MDCCIX.

FLORENTIÆ. M.DCC.IX.
TYPIS REGIÆ CELSITUDINIS
Apud Antonium Mariam Albizzini.

Superiorum Permiſſu.

Digitized by Google

S*Urrexit, non*[a] *eſt hic; Dicite Diſcipulis ejus, & Petro, quia præcedet vos in Galilæam; ibi eum videbitis.* Magnus eſt teſtis, qui accedentibus hodie ad Chriſti tumulum Evangelicis mulieribus Chriſtum ſurrexiſſe denunciat: *Surrexit, non eſt hic.* Aſpectus ejus ſicut [b] fulgur, & veſtimenta ejus ſicut nix, eſſe illum è Cælitibus aliquem ſatis oſtendunt. Supra hominem is eſt, quo viſo animoſa pietas obſtupeſcit, & pavet: *viderunt* [c] *juvenem ſedentem in dextris coopertum ſtolâ candidâ, & obſtupuerunt.* Jubentur ab illo mulieres omnem, quo correptæ fuerant, timorem excutere: *Nolite* [d] *expaveſcere.* Ingens ſepulchri revolutus lapis deviĉtæ mortis eſt triumphale trophæum: *Et reſpicientes* [e] *viderunt revolutum lapidem; erat quippe magnus valdè.* Apertum, & vacuum eſt monumentum, quod obſignatum fuerat cum cuſtodibus: *Ecce locus,* [f] *ubi poſuerunt eum.* Tremen-

a *Marc.* 16. v. 6. & 7.

b *Matth.* 28. v. 3.

c *Marc. cap.* 16. v. 5.

d *Ibid.* v. 6.

e *Ibid.* v. 4.

f *Ibid.* v. 6.

tis terræ vox, quæ nuper morientem edixerat, redivivum nunc indicat Dominum: *Et ecce* [g] *terræmotus factus eſt magnus*. Inſuetæ rei novitate perculſi *exterriti* [h] *ſunt cuſtodes, & facti ſunt velut mortui*: tot ſcilicet, ac tanta [i] fuere miracula, quæ viderunt, ut & ipſi Dominicæ reſurrectionis teſtes eſſe poſſent, ſi vellent vera nuntiare. Sed quid adhuc quærimus teſtes? Angelus eſt (diſertiùs jam repetamus, & clarius) Angelus eſt è Cęlo deſcendens, qui Chriſtum ſurrexiſſe teſtatur: *Surrexit, non eſt hic*. Quid jam amplius queri, aut deſiderari poteſt, ut Chriſtus revixiſſe credatur? Parum tamen hæc ſunt, magna licet ſint, & mirabilia: parum hæc ſunt, niſi Chriſtus ipſe cernentibus omnibus redivivus appareat. *Surrexit, non eſt hic; præcedet vos in Galilæam: ibi eum videbitis*. Parum eſt, Venerabiles fratres, Dilecti filii, parum eſt Chriſtum verè ſurrexiſſe, niſi verè itidem ſurrexiſſe videatur. *Surrexit: Videbitis*. Verè Chriſtus ſurrexit: verè etiam apparuit; nec ſemel tantùm, aut uni: ſed ſępiùs, ac multis apparuit; ut qui ab omnibus viſus fuerat è ligno pendens, ab omnibus

g *Matth.* 28 v. 2.
h *Ibid.* v. 4.
i *Ex S. Auguſtin. in Pſalm.* 63. v. 7.

bus

bus etiam videretur revocatus ad vitam. Surrexit: Apparuit. Grandi erudiamur exemplo, quod nobis monſtratum eſt: *ut* [k] *quomodò Chriſtus ſurrexit, ita & nos ambulemus*; ambulemus eâ viâ, [l] qua Chriſtus ipſe ambulavit: ità ſcilicet nos gerentes, ut non modò cum Chriſto, tamquam membra cùm capite, verè conſurgamus, ſed & ab omnibus verè cum Chriſto conſurrexiſſe videamur. Debemus hoc Deo: debemus Mundo: debemus Nobis. Debemus Deo, ut ad illum, à quo palam peccando receſſimus, palam etiam per pœnitentiam revertamur. Debemus Mundo, ut quibus olim, nondum depoſitâ antiqui hominis ſarcinâ, ſcandalo fuimus, induentes jam novum hominem veteris expurgatæ vitæ ſplendidum exhibeamus exemplum. Debemus Nobis, ne fictè, aut ſimulatè agere æſtimemur, quod abſconditum eſſe volumus, neque *epulemur* [m] *in fermento malitiæ, ac nequitiæ, ſed in azymis ſinceritatis, & veritatis*. Si igitur verè conſurreximus cum Criſto, veré etiam cum Chriſto appareamus. Quomodò enim eum verè cum Chriſto ſurrexiſſe

pu-

[k] *Roman. c 6 v. 4.*

[l] *Ex S. Bernard. ad Paſtor. in Synod. tom. 2.*

[m] *1. Corinth. c. 5. v. 8.*

putabimus,qui cum Chriſto redivivus videri aut confunditur, [n] aut veretur? Quomodò dicemus verè illum eſſe cum Chriſto, qui ad Chriſtum pertinere aut erubeſcit,aut metuit? Metuunt profectò ad Chriſtum pertinere, qui deſpici verentur, ſi mala [o] libenter tolerent, ſi nullam iniuriarum ultionem quærant, ſi poſſeſſa relinquant, ſi diligant inimicos. Metuunt ſurrexiſſe cum Chriſto, qui irrideri timent, ſi pietatem colant, ſi peccandi pericula declinent, ſi ſtantes labi caveant, ſi lapſi exurgere connitantur. Nonne hoc eſt Chriſti exempla, Chriſti [p] Evangelium, Chriſti nomen erubeſcere? Recuſat [q] eſſe in corpore, qui Mundi opprobria timet ſuſtinere cum capite. Non ea ſanè ſuſtinere timuit pęnitens Magdalena, tanto charitatis ardore ſuccenſa, ut etiam inter [r] epulas flere non erubuerit. Suſtinere neque illa timuit Propheta Regius, qui propterea fidenter Domino dicebat: *Quoniam* [ſ] *propter te ſuſtinui opprobrium: operuit confuſio faciem meam.* Confuſio hæc [t] eſt adducens gloriam, & gratiam. Hac itaque confuſione contemptâ, ne timeamus facies homi-

n Ex S Cyprian. de lapſis.

o Ex S. Gregor. lib 10. Moral. in cap. 12. Iob recent. edit. Pariſ c.23. n.48.

p Ex Roman c 1 v 16.

q Ex S Auguſtin tractat 87. in Joannem.

r Ex S. Gregor. Homil.33 in Evang. in princ.

ſ Pſalm. 68. v. 8.

t Eccleſ. c.4. v.25.

minum obloquentium [u] iniqua, de quibus idem Propheta locutus eſt: *detrahebant* [x] *mihi, quoniam ſequebar bonitatem*; timeamus faciem Chriſti vivos, & mortuos judicaturi, quippe qui, cum venerit in Majeſtate ſuâ, erubeſcet [y] illos coram Angelis ſuis, qui eum coram hominibus erubuerint. Nec ullum iniquo huic rubori patrocinium quęramus ab illis Chriſti monitis, quibus à fermento Phariſæorum, [z] quod eſt hypocriſis, cavere nos juſſit; non enim nefas [aa] eſt bona, quæ facimus, ab hominibus videri; nefas eſt illa fieri, ut videantur. Decipit nos dolis ſuis humani generis hoſtis, nec rarò, puriori luci obductâ nube tenebrarum, retrahit nos à virtute, quam finitimi vitij objectâ imagine criminatur, impioſque nos eſſe facit, ne videamur hypocritæ. Sit ergo [bb] opus in publico, quo nos potiſſimùm in ſortem Domini vocati, ac Eccleſiæ Dei Miniſtri, præbeamus aliis vitæ ſanctioris exempla: maneat intentio in occulto, qua nimirum Deo, non hominibus placere ſtudeamus. Sic Pater credentium Abraham filium ſuum, non ut ab hominibus

u *Ex Pſal.* 62. *v.* 12.
x *Pſalm.* 37. *v.* 21.
y *Ex Luc.* 9. *v.* 26.
z *Ex Luc. c.*12 *v.* 1.
aa *S. Auguſt. n. de Sermon. Domin. in Monte lib* 2 *longe poſt init.*
bb *Ex S. Gregor. homil* 11. *in Evang.*

bus videretur, ſed ut Deo obediret, immolaturus, adhuc tamen juſſus fuit à Domino non latebras quærere, ſed terram viſionis adire, & in eâ montem, in quo ab omnibus videri poſſet conſcendere: *tolle filium* [cc] *tuum unigenitum, quem diligis, Iſaac, & vade in terram viſionis: atque ibi offeres eum in holocauſtum ſuper unum montium, quem monſtravero tibi.* Ne erubeſcamus, Dilectiſſimi, divinæ voci obedire: Sacrificemus Deo in terrâ viſionis: aſcendamus in montem; pudeat mori, non reſurgere: pudeat in ſepulchro jacere, non lapidem ſepulchri revolvere; pudeat peccati vinculis alligari, non ſolvi. Conſurgamus verè cum Chriſto: appareamus verè cum Chriſto; & [dd] qui Paſchalia feſta venerando agimus, hęc ipſa, largiente Domino, moribus, & vitâ teneamus. Sic enim, [ee] cum Chriſtus apparuerit vita noſtra: tunc & nos apparebimus cum ipſo in gloriâ.

cc *Geneſ. cap. 22. v. 2.*

dd *Eccl. in Collect. Dominic. in Albis.*

ee *Ex Coloß. cap. 3. v. 4.*